

Klimatpolitik m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlas 33 motionsyrkanden om klimatpolitik m.m. Motionerna rör bl.a. frågor om Sveriges agerande i det internationella samarbetet mot klimatförändringar och inom EU, utveckling och tillämpning av EU:s system för handel med utsläppsrätter samt nationella åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser bl.a. inom jordbrukssektorn. Vidare behandlas motioner om hur det svenska klimatmålet och övriga nationella miljö kvalitetsmål kan utvecklas.

Samtliga motionsyrkanden avstyrks, bl.a. med hänvisning till pågående arbete nationellt och inom EU och då regeringen har för avsikt att återkomma till riksdagen med en klimatpolitisk proposition under 2008 och med en proposition med uppföljning av de nationella miljö kvalitetsmålen under 2009.

I betänkandet finns 17 reservationer.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Bakgrund	5
Utskottets överväganden	10
Det internationella arbetet mot klimatförändringar	10
Arbetet inom EU	12
Nationella åtgärder	15
Miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan	20
Övriga miljökvalitetsmål	23
Reservationer	26
1. Utveckling av Kyotoprotokollet, punkt 1 (v)	26
2. Klimattullar, punkt 2 (v, mp)	27
3. EU:s system för handel med utsläppsrätter, punkt 3 (v)	27
4. Torvens roll i EU:s system för handel med utsläppsrätter, punkt 4 (s)	28
5. Reglering av utsläpp av fluorerade växthusgaser, punkt 5 (mp)	28
6. Åtgärder för att påverka EU:s miljöarbete, punkt 6 (mp)	29
7. Tillämpning av EU:s system för handel med utsläppsrätter, punkt 7 (mp)	30
8. Åtgärder inom jordbrukssektorn, punkt 8 (v)	31
9. Åtgärder inom jordbrukssektorn, punkt 8 (mp)	32
10. Kolsänkor, punkt 9 (s)	32
11. Utveckling och efterlevnad av klimatmålet, punkt 10 (s)	33
12. Utveckling och efterlevnad av klimatmålet, punkt 10 (v)	34
13. Utveckling och efterlevnad av klimatmålet, punkt 10 (mp)	34
14. Uppföljning av klimatmålet, punkt 11 (v, mp)	35
15. Utveckling och efterlevnad av miljökvalitetsmålen, punkt 12 (v)	36
16. Nytt miljökvalitetsmål Begränsad miljöpåverkan i andra länder, punkt 13 (v)	36
17. Utgångspunkter för miljöpolitiken, punkt 14 (mp)	37
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	39
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	39

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Det internationella arbetet mot klimatförändringar

1. Utveckling av Kyotoprotokollet

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:T357 yrkande 1, 2006/07: MJ266 yrkande 2 och 2006/07: MJ390 yrkande 32.

Reservation 1 (v)

2. Klimattullar

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ391 yrkande 48.

Reservation 2 (v, mp)

Arbetet inom EU

3. EU:s system för handel med utsläppsrätter

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ266 yrkandena 47 och 48.

Reservation 3 (v)

4. Torvens roll i EU:s system för handel med utsläppsrätter

Riksdagen avslår motionerna 2006/07: MJ385 och 2006/07: MJ394.

Reservation 4 (s)

5. Reglering av utsläpp av fluorerade växthusgaser

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ391 yrkande 12.

Reservation 5 (mp)

Nationella åtgärder

6. Åtgärder för att påverka EU:s miljöarbete

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ382 yrkande 3.

Reservation 6 (mp)

7. Tillämpning av EU:s system för handel med utsläppsrätter

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ391 yrkandena 15 och 49–51.

Reservation 7 (mp)

8. Åtgärder inom jordbrukssektorn

Riksdagen avslår motionerna 2006/07: MJ266 yrkande 52 och 2006/07: MJ391 yrkandena 39 och 40.

Reservation 8 (v)

Reservation 9 (mp)

9. Kolsänkor

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ376.

Reservation 10 (s)

*Miljö kvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan***10. Utveckling och efterlevnad av klimatmålet**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:MJ266 yrkande 1, 2006/07: MJ279, 2006/07: MJ348, 2006/07: MJ380 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07: MJ391 yrkandena 1–4.

Reservation 11 (s)

Reservation 12 (v)

Reservation 13 (mp)

11. Uppföljning av klimatmålet

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ391 yrkande 5.

Reservation 14 (v, mp)

*Övriga miljö kvalitetsmål m.m.***12. Utveckling och efterlevnad av miljö kvalitetsmålen**

Riksdagen avslår motionerna 2006/07: MJ373 och 2006/07: MJ390 yrkande 47.

Reservation 15 (v)

13. Nytt miljö kvalitetsmål Begränsad miljö påverkan i andra länder

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ316 yrkandena 1 och 2.

Reservation 16 (v)

14. Utgångspunkter för miljö politiken

Riksdagen avslår motion 2006/07: MJ382 yrkande 1.

Reservation 17 (mp)

Stockholm den 15 februari 2007

På miljö- och jordbruksutskottets vägnar

Anders Ygeman

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Anders Ygeman (s), Ola Sundell (m), Jeppe Johnsson (m), Carina Ohlsson (s), Bengt-Anders Johansson (m), Ronny Olander (s), Anita Brodén (fp), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s), Sven Gunnar Persson (kd), Wiwi-Anne Johansson (v), Lena Hallengren (s), Tina Ehn (mp), Rune Wikström (m), Eva Selin Lindgren (c), Nina Larsson (fp) och Kerstin Hermansson (c).

Redogörelse för ärendet

Bakgrund

Under allmänna motionstiden 2006 väcktes ett antal motioner inom området klimatpolitik. Dessa, samt några motioner som rör frågor om allmän miljöpolitik och utvecklingen av de nationella miljökvalitetsmålen, behandlas i detta betänkande. Sammanlagt behandlas 33 motionsyrkanden. Liknande frågeställningar har tidigare varit uppe till behandling i utskottet, bl.a. i betänkandena 2004/05:MJU5, 2005/06:MJU3, 2005/06:MJU14 och 2005/06:MJU15.

Det internationella arbetet mot klimatförändringar

FN:s klimatkonvention, som trädde i kraft 1994, utgör basen för det internationella samarbetet på klimatområdet. Konventionens övergripande mål är att stabilisera halten av växthusgaser i atmosfären på en nivå som förebygger farlig mänsklig inverkan på klimatsystemet. Konventionen anger vissa åtaganden för parterna, såsom att rapportera utsläpp av växthusgaser, ta fram nationella program för åtgärder mot klimatförändringar och underlätta spridning av teknik, men innehåller inga bindande åtaganden om utsläppsbegränsningar. 189 länder är parter i klimatkonventionen.

Under klimatkonventionen har utarbetats det s.k. Kyotoprotokollet som trädde i kraft den 16 februari 2005. Enligt protokollet åtar sig industriländerna att minska sina utsläpp av de sex viktigaste växthusgaserna, koldioxid (CO₂), metan (CH₄), dikväveoxid (lustgas) (N₂O), fluorkolväten (HFC), fluorkarboner (FC) och svavelhexafluorid (SF₆), med drygt 5 % som ett genomsnitt under åren 2008–2012 jämfört med 1990 års nivå. Protokollet innehåller bindande åtaganden för 39 industriländer. Av dessa har USA och Australien inte ratificerat protokollet. Länder som Kina och Indien omfattas inte av bindande åtaganden. Europeiska unionens medlemsstater har åtagit sig att gemensamt minska utsläppen med 8 %. Den överenskomna bördefördelningen inom EU innebär att Sverige måste begränsa sina utsläpp så att de inte ökar med mer än 4 % jämfört med 1990 års nivå. Länderna kan uppfylla sina åtaganden genom åtgärder inom det egna territoriet eller i samarbete med andra länder. Detta samarbete regleras genom tre s.k. flexibla mekanismer, nämligen utsläppshandel, gemensamt genomförande (Joint Implementation, JI) och mekanismen för ren utveckling (Clean Development Mechanism, CDM). Genom handel med utsläppsrätter kan ett land som minskat sina utsläpp mer än det åtagit sig sälja utsläppsrätter till ett land som har svårt att klara sitt mål. De två projektbaserade mekanismerna innebär att ett industriland som genomför åtgärder i ett annat industriland respektive i ett utvecklingsland får tillgodoräkna sig utsläppsminskningarna från dessa projekt.

EU har etablerat ett system för handel med utsläppsrätter som ansluter till Kyotoprotokollet. De grundläggande reglerna om handelssystemet finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och ändring av rådets direktiv 96/61/EG (handelsdirektivet). Syftet med handelsdirektivet är att bidra till unionens klimatpolitiska mål och åtagande under Kyotoprotokollet genom att skapa en effektiv europeisk marknad för utsläppsrätter för växthusgaser med minsta möjliga försvagning av ekonomisk utveckling och sysselsättning. Systemet, som är obligatoriskt för verksamhetsutövarna, omfattar bl.a. kraft- och värmeverk, oljeraffinaderier, anläggningar för produktion och bearbetning av järn, stål, glas och glasfiber, cement och keramik samt anläggningar för tillverkning av papper eller pappersmassa. Det är tillåtet för medlemsländerna att auktionera eller sälja ut en viss mängd utsläppsrätter. Den första handelsperioden sträcker sig över åren 2005–2007 och den andra perioden över åren 2008–2012.

I enlighet med riksdagens beslut regleras EU:s handelssystem i lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrätter (prop. 2003/04:132, bet. 2003/04: MJU19, rskr. 2003/04:281). Utsläppsrätter har delats ut gratis till svenska verksamhetsutövare enligt en nationell fördelningsplan för åren 2005–2007. Sveriges andel av den totala tilldelningen inom EU för denna period är ca 1 %. I juni 2006 fattade riksdagen beslut om riktlinjer för handelssystemets omfattning och tilldelning av utsläppsrätter i Sverige under den kommande handelsperioden 2008–2012 (prop. 2005/06:184, bet. 2005/06: MJU15, rskr. 2005/06:343). Genom beslutet genomfördes också det s.k. länkdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/101/EG av den 27 oktober 2004 om ändring av direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen, i överensstämmelse med Kyotoprotokollets projektbaserade mekanismer) varigenom det blev möjligt att delta i och tillgodoräkna sig utsläppsminskningar från de projektbaserade mekanismerna i Kyotoprotokollet.

Den svenska fördelningsplanen för perioden 2008–2012 har granskats av Europeiska kommissionen som fattat beslut om den slutgiltiga tilldelningen den 29 november 2006. Av beslutet framgår att kommissionen kräver en total neddragning av antalet utsläppsrätter i de nio länder som beslutet omfattar med motsvarande 64 miljoner ton koldioxid per år. För Sveriges del kräver kommissionen en neddragning gentemot det svenska förslaget med sammanlagt 2,4 miljoner utsläppsrätter per år (från 25,2 till 22,8 miljoner utsläppsrätter). Sverige har därefter inlämnat kompletterande uppgifter till kommissionen och justerat fördelningsplanen till 24,9 miljoner utsläppsrätter.

Den globala uppvärmningen

FN:s klimatpanel, IPCC, väntas publicera sin fjärde utvärderingsrapport under 2007. IPCC:s arbetsgrupp 1 godkände vid sitt avslutande möte i Paris den 1 februari 2007 en sammanfattning (Summary for policymakers) av arbetsgruppens rapport (WG 1, Fourth Assessment Report). Rapporten sammanfattar kunskapsläget inom området fysisk klimatforskning. En svensk översättning av sammanfattningsdokumentet har publicerats av Naturvårdsverket (FN:s klimatpanel 2007: Den naturvetenskapliga grunden, Sammanfattning för beslutsfattare, Bidraget från arbetsgrupp 1, WG 1, till den fjärde utvärderingsrapporten från Intergovernmental Panel on Climate Change, Rapport 5677 februari 2007).

I rapporten konstateras att det nu föreligger en ökad säkerhet kring bestämningen av den observerade globala uppvärmningen och dess orsaker. Den globala temperaturökningen under det senaste århundradet har varit 0,74°C. Under samma tidsperiod har temperaturen i Europa ökat med 1°C. Sedan 1850 har elva av de varmaste åren inträffat under de senaste tolv åren, och koldioxidhalten i atmosfären har ökat med drygt 35 %. Uppvärmningen av hav och luft ökar i hastighet, isar och glaciärer smälter i allt högre takt, torrperioderna blir längre och intensivare och det blir vanligare med mer extrema nederbördsmängder och temperaturer.

Rapporten understryker på ett tydligare sätt än den förra att människan orsakat den största delen av uppvärmningen genom förbränning av fossila bränslen, utsläpp från jordbruk och förändrad markanvändning (i huvudsak avskogning). En rad olika klimatmodeller från forskningsinstitut runt hela världen har använts för att beräkna de klimatändringar som ökande halter av växthusgaser kan medföra. I ett scenario med fortsatt ökande användning av fossila bränslen förväntas den globala medeltemperaturen öka med 1,8–4°C med ett osäkerhetsintervall mellan 2,4 och 6,4°C. Havsnivån bedöms under samma förutsättningar öka med drygt en halv meter. I ett scenario med en teknik- och samhällsutveckling som möjliggör ett minskat utnyttjande av fossila bränslen beräknas koldioxidhalten fortsätta att öka, men stabiliseras på en nivå som är ungefär dubbelt så hög som den förindustriella nivån. Eftersom klimatkänsligheten är högre än vad man tidigare trott bedömer man att en fördubbling av halten växthusgaser i atmosfären till 550 ppm koldioxidekvivalenter sannolikt leder till en temperaturhöjning på mer än 2°C. 450 ppm bedöms öka temperaturen med 1,5–3°C. Fortsatta utsläpp av växthusgaser bedöms med stor sannolikhet leda till en fortsatt uppvärmning under 2000-talet som är större än den som varit under 1900-talet. Utsläppen kommer att stanna kvar i atmosfären under mer än tusen år och fortsätta att bidra till högre temperaturer och en höjning av havsytans nivå.

Det svenska systemet med miljö kvalitetsmål

Det svenska miljöarbetet utgår från ett system med miljö kvalitetsmål som godkändes av riksdagen under våren 1999. Miljömålsstrukturen fördjupades och kompletterades 2001 med delmål och åtgärdsstrategier för 14 av de då 15 miljö kvalitetsmålen. Det övergripande syftet med miljö kvalitetsmålen är att till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen i Sverige är lösta. Avsikten är att regeringen ska lämna en fördjupad utvärdering av arbetet med miljö kvalitetsmålen till riksdagen vart fjärde år.

Det svenska klimatmålet kommer till uttryck i miljö kvalitetsmålet *Begränsad klimatpåverkan* som anger att halten av växthusgaser i atmosfären ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet innebär att halten, räknat som koldioxidekvivalenter, av de sex växthusgaserna enligt Kyotoprotokollet och IPCC:s definitioner tillsammans ska stabiliseras på en halt lägre än 550 ppm i atmosfären. År 2050 bör utsläppen för Sverige sammantaget vara lägre än 4,5 ton koldioxidekvivalenter per år och invånare, för att därefter minska ytterligare. Under våren 2002 kompletterades målet med ett delmål som innebär att de svenska utsläppen av växthusgaser som ett medelvärde för perioden 2008–2012 ska vara minst 4 % lägre än utsläppen år 1990 och att målet ska nås utan kompensation för upptag i kolsänkor eller med flexibla mekanismer. Vidare beslutades att det svenska klimatarbetet och det nationella målet fortlöpande skulle följas upp med kontrollstationer åren 2004 och 2008.

I november 2005 behandlade riksdagen den första fördjupade utvärderingen av arbetet med att nå 14 av de 15 antagna miljö kvalitetsmålen med delmål. Riksdagen beslutade bl.a. att systemet skulle kompletteras med ett sextonde mål, *Ett rikt växt- och djurliv*, om biologisk mångfald. Därutöver tillkännagav riksdagen för regeringen som sin mening dels att definitionen av miljö kvalitetsmålet *Begränsad klimatpåverkan* bör ändras så att målet baseras på vad som kan anses vara en acceptabel temperaturhöjning och inte halten växthusgaser i atmosfären, dels att regeringen snarast bör återkomma till riksdagen med nya tydliga delmål inom klimatområdet, avseende mål på medellång sikt och mål för olika sektorer (prop. 2004/05:150, bet. 2005/06: MJU3, rskr. 2005/06:48–49).

Den första uppföljningen av det svenska klimatarbetet redovisades av regeringen i proposition 2005/06:172 Nationell klimatpolitik i global samverkan. Vid behandlingen av propositionen i juni 2006 beslöt riksdagen att klimatmålet om 4 % lägre utsläpp ska ligga fast (bet. 2005/06: MJU14, rskr. 2005/06:389). I propositionen uttalade regeringen att utsläppen för Sverige för år 2020 bör vara 25 % lägre än utsläppen år 1990, att miljö kvalitetsmålet bör kompletteras med ett långsiktigt temperaturmål om en maximal global genomsnittlig uppvärmning med två grader Celsius och att förutsättningar bör skapas för att bryta Sveriges beroende av fossila bräns-

len för transporter och uppvärmning till 2020. Frågorna om det långsiktiga målets utformning och sektorsvisa inriktningsmål avsåg regeringen återkomma till i samband med kontrollstation 2008.

Den nya regeringen har aviserat att den avser att lägga fram en klimatpolitisk proposition till riksdagen i samband med kontrollstation 2008. Naturvårdsverket och Energimyndigheten har i uppdrag att gemensamt utarbeta underlag inför den utvärdering av klimatpolitiken som då ska ske. Uppdraget ska redovisas senast den 30 juni 2007. Regeringen har även tagit initiativ till en breddad och fördjupad samverkan mellan företrädare för näringsliv, politik och forskning. Initiativen avser tillsättandet av en kommission för hållbar utveckling, ett vetenskapligt råd för klimatfrågor och en parlamentarisk beredning. Avsikten med initiativet är bl.a. att få fram ett underlag för och en beredning av den kommande klimatpolitiska propositionen.

Utskottets överväganden

Det internationella arbetet mot klimatförändringar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om att regeringen bör agera för att förstärka Kyotoprotokollet, för att den internationella luftfartens klimatpåverkan ska inkluderas i den internationella klimatkonventionen efter 2012 och för att USA ska ansluta sig till det internationella klimatsamarbetet. Riksdagen hänvisar till pågående arbete på området. Riksdagen avslår även ett yrkande om införande av klimattullar med hänvisning till Sveriges frihandelsvänliga linje.

Jämför reservationerna 1 (v) och 2 (v, mp).

Motionerna

I motion MJ266 (v) yrkande 2 anförs att regeringen bör vara drivande inom EU för att uppfylla och förstärka Kyotoprotokollet samt för att USA ska ansluta sig till det internationella klimatsamarbetet. Motionärerna framhåller att det krävs att länder i den rika världen går före och visar att det går att kombinera en radikal miljöpolitik med god välfärd för att åstadkomma en fördelning enligt principen om rättvist miljöutrymme. Enligt motion MJ390 (v) yrkande 32 bör Sverige agera för ett höjt internationellt klimatmål inom Kyotoavtalet i enlighet med det svenska klimatmålet, och enligt motion T357 (v) yrkande 1 bör Sverige agera aktivt i internationella sammanhang både i EU och FN för att den internationella luftfartens klimatpåverkan ska inkluderas i den internationella klimatkonventionen efter 2012.

Miljöpartiet tar i en motion, MJ391 yrkande 48, upp frågan om klimattullar och anför att Sverige bör driva en diskussion inom EU och andra relevanta internationella forum om klimattullar på import från energiintensiv industri i i-länder som inte ratificerat Kyotoprotokollet, motsvarande kostnaden för utsläppsrätterna för motsvarande produktion inom EU.

Utskottets ställningstagande

Vid den tolfte partskonferensen inom FN:s ramkonvention om klimatförändringar och det andra partsmötet inom Kyotoprotokollet som hölls i Nairobi, Kenya, i november 2006 beslöt parterna, däribland Sverige, att det ska ske en översyn av Kyotoprotokollet fram till år 2008. Målet är att undvika att det blir ett glapp mellan nya och nuvarande åtaganden enligt Kyotoprotokollet, så att de nya åtagandena kan träda i kraft när nuvarande åtaganden löper ut år 2012. De största u-ländernas snabbt växande utsläpp

kommer snart att överstiga hela den nuvarande industrialiserade världens utsläpp. Det är därför en avgörande fråga hur ansvar, engagemang och eventuella åtaganden ska fördelas mellan parterna, där utmaningen är att konstruera ett system som kan förena en begränsning av u-länders utsläpp med hållbar ekonomisk och social utveckling. Utskottet välkomnar översynen som förhoppningsvis kan leda till en överenskommelse om en ny åtagandeperiod efter Kyotoprotokollets utgång 2012.

EU har hittills varit drivande inom klimatförhandlingarna, och det är därför viktigt att Sverige och de andra EU-länderna försöker säkerställa EU:s enighet kring en progressiv klimatpolitik. Europeiska kommissionen presenterade den 10 januari 2007 ett förslag till mål för utsläppsminskning av växthusgaser i EU med 20 % fram till år 2020. Under förutsättning att en ny internationell överenskommelse kommer på plats strävar EU efter ett mål på 30 % för industrialiserade länder, se kommissionens meddelande om EU:s framtida klimatstrategi, KOM (2007) 2, "Limiting Global Climate Change to 2 degrees C. The way ahead for 2020 and beyond". Den svenska regeringen har i flera sammanhang i EU framfört ståndpunkten att EU bör minska utsläppen av växthusgaser med 30 %.

Kinas, Australiens, Brasiliens, Indiens och USA:s medverkan är grundläggande för att det internationella klimatarbetet ska bli framgångsrikt. Sverige och EU fortsätter påverka dessa länders inställning till klimatfrågorna och till det internationella och multilaterala klimatarbetet. Regeringen har en tydlig ambition att verka för ett förstärkt klimatarbete på internationell nivå.

Beträffande flygets inverkan på klimatet kan konstateras att Europeiska kommissionen den 20 december 2006 lämnade ett direktivförslag till ministerrådet och Europaparlamentet om att inkludera flygets utsläpp av koldioxid i handeln med utsläppsrätter, KOM(2006) 818. Enligt förslaget ska utsläpp av koldioxid från flygningar inom och mellan EU-länder omfattas av handeln med utsläppsrätter från 2011. Ett år senare, 2012, inkluderas även internationella flygningar till och från flygplatser i EU. Utsläppstaket för flyget ska sättas utifrån genomsnittet av utsläppen under åren 2004–2006. Taket ska gälla under de tre kommande handelsperioderna t.o.m. 2022. Det kan dock komma att ändras om flyget förs in i den internationella klimatöverenskommelse som ska efterträda Kyotoprotokollet då detta löper ut 2012. I enlighet med tidigare uttalanden (bet. 2005/06: MJU14 s. 49 f.) ser utskottet positivt på en utveckling där flygets klimatpåverkan inkluderas i EU:s handelssystem. Det är även väsentligt att flygets inverkan beaktas i den kommande internationella klimatöverenskommelsen efter 2012.

I likhet med regeringen anser utskottet att de resultat som det politiska arbetet på internationell nivå hittills nått är långt ifrån tillräckliga. Fler länder behöver stå för åtaganden, och de åtagandena behöver vara långt mer kraftfulla. Sverige kommer under hösten 2009 att vara ordförande i EU och kommer då att för EU:s räkning leda klimatförhandlingarna inom kli-

matkonventionen som äger rum under hösten. För att skapa förutsättningar för en internationell överenskommelse har den svenska regeringen tagit initiativ till ett informellt miljöministermöte i juni 2007. Regeringen har även tagit initiativ till en breddad och fördjupad samverkan mellan företrädare för näringsliv, forskning och politik, vilket kommer att möjliggöra för Sverige att ta en ledande roll i de internationella förhandlingarna. Utskottet ser positivt på det internationella arbete som regeringen genomför på miljöområdet och framhåller att de svenska miljökvalitetsmålen bör vara en viktig utgångspunkt för svenskt agerande internationellt. Mot bakgrund av vad som anförts anser utskottet att det inte är nödvändigt med något riksdagsuttalande i frågan om det internationella klimatarbetet. Motionerna MJ266 (v) yrkande 2, MJ390 (v) yrkande 32 och T357 (v) yrkande 1 avstyrks.

Sverige och EU har sedan länge agerat för att befintliga tullar och icke-tariffiära handelshinder för miljövaror och tjänster ska avskaffas. Sverige förespråkar en ömsesidigt stödjande handels- och miljöpolitik och verkar för att den allmänna liberaliseringen av handeln ska kopplas till minskad miljöbelastning. Riksdagen beslutade nyligen, på förslag av utrikesutskottet, att avslå en motion om klimattullar med hänvisning till att Sverige på det handelspolitiska området driver en uttalat frihandelsvänlig linje (bet. 2005/06:UU17, prot. 2005/06:125). Utskottet gör nu ingen annan bedömning och avstyrker därför motion MJ391 (mp) yrkande 48.

Arbetet inom EU

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal yrkanden som rör EU:s system för handel med utsläppsrätter. Riksdagen avslår även ett yrkande om reglering av fluorerade gaser med hänvisning till gällande EG-förordning och pågående implementeringsarbete.

Jämför reservationerna 3 (v), 4 (s), 5 (mp) och 6 (mp).

Motionerna

I motion MJ266 (v) framhålls att Sverige bör verka för att taket för antalet utsläppsrätter successivt ska sänkas inom EU:s handelssystem (yrkande 47) och för att utsläppsrätterna ska fördelas genom auktionering (yrkande 48).

Två motioner, MJ385 (s) och MJ394 (s), tar upp frågan om torvens roll i EU:s handelssystem. Motionärerna anför att den svenska torven utgör en mycket viktig energikälla och att den bör klassas som biobränsle och därmed inte ingå i EU:s handelssystem. Det påpekas att torv som förbränns ger ifrån sig växthusgaser i mycket mindre omfattning än en obruten förmultnande torvmosse. I den förstnämnda motionen föreslås även att Sverige bör utnyttja den möjlighet som står till buds för ett tillfälligt undantag

i handeln med utsläppsrätter enligt EG-direktivets artikel 27, rubricerad ”Tillfälligt undantag för vissa anläggningar” där medlemsstaterna ges möjlighet till s.k. opt out t.o.m. den 31 december 2007.

I motion MJ391 (mp) påpekas att industrins klimatpåverkan inte bara härrör från användningen av fossila bränslen utan även sker genom utsläpp av fluorerade gaser (HFC, SF₆ och PFC). Enligt motionärerna bör dessa gaser regleras i linje med freonförordningen (yrkande 12).

Utskottets ställningstagande

I enlighet med vad utskottet tidigare anfört krävs det att tilldelningen av utsläppsrätter är restriktiv för att handelssystemet ska kunna fungera som ett effektivt styrmedel för att minska utsläppen av växthusgaser och att det är viktigt att Sverige agerar för en sådan utveckling (bet. 2005/06:MJU14, s. 51 f.). Även regeringen har uttalat att tilldelningen inom EU bör vara restriktiv och att Sverige bör verka för en sådan utveckling.

Vid riksdagsbehandlingen av proposition 2003/04:31, Riktlinjer för genomförande av EG:s direktiv om ett system för handel med utsläppsrätter av växthusgaser, uttalade utskottet stöd för uppfattningen att det finns betydande fördelar med auktionering, särskilt som detta överensstämmer med principen om att förorenaren betalar (bet. 2003/04:MJU:11, rskr. 2003/04:150). För perioden 2008–2012 ska, enligt EG:s handelsdirektiv, minst 90 % av utsläppsrätterna fördelas gratis. I proposition 2005/06:184, Utvecklad utsläppshandel för minskad klimatpåverkan, framhölls bl.a. att Sverige inte ensidigt bör införa auktion eller på annat sätt sälja 10 % av utsläppsrätterna på marknaden. Sverige bör dock aktivt verka för att handelsdirektivet ändras så att det blir obligatoriskt inom EU att under perioden 2008–2012 auktionera eller på annat sätt sälja 10 % av utsläppsrätterna på marknaden. Därutöver bör Sverige verka för att handelsdirektivet ändras efterhand så att fördelning mot betalning på sikt blir möjlig för samtliga utsläppsrätter som tilldelas inom handelssystemet och att fördelning mot betalning blir obligatorisk för medlemsstaterna. Vid riksdagsbehandlingen av propositionen gjordes ingen annan bedömning i frågan (bet. 2005/06:MJU15, rskr. 2005/06:343).

Energimyndigheten och Naturvårdsverket har i januari 2007 redovisat ett regeringsuppdrag om utvecklingen av EU:s system för handel med utsläppsrätter efter 2012. I rapporten rekommenderas att Sverige bör, koordinerat med de internationella förhandlingarna, verka för att handelssystemet utvecklas på ett sätt som gör det möjligt att åstadkomma utsläppsreduktioner i linje med rådsslutsatserna om totala utsläppsreduktioner i industriländerna till år 2020 i storleksordningen 15–30 %. Myndigheterna rekommenderar vidare att aktörerna bör köpa sina utsläppsrätter via auktion. Enbart industribranscher utsatta för utomeuropeisk konkurrens bör tilldelas gratis utsläppsrätter och då endast så länge som betydande konkurrenter utanför EU inte har kostnader för sina koldioxidutsläpp. Rapporten bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Utskottet föreslår att motion MJ266 (v) yrkandena 47–48 med det anförda lämnas utan vidare åtgärd.

Såvitt avser frågan om torvens ställning i handelssystemet kan till en början konstateras att drygt 0,5 % av den totala energiförsörjningen i Sverige under 2005 kom från förbränning av torv och att torvens klassificering i EU:s handelssystem får ekonomiska konsekvenser för torvbruket. På uppdrag av regeringen har Nutek i samråd med Energimyndigheten, ITPS och Naturvårdsverket i juni 2006 redovisat en rapport om de ekonomiska förutsättningarna i vissa regioner mot bakgrund av situationen för torvbruket. I rapporten konstateras att torvens konkurrensförutsättningar som bränsle väsentligen styrs av internationella regelverk kring handel med utsläppsätter och att möjligheterna att agera nationellt, såväl på kort som på lång sikt, är ytterst begränsade. Myndigheterna anser att det är positivt med en inriktning av torvbruket som innebär att man minimerar utsläppen av växthusgaser men att kunskap om torvens klimatpåverkan behöver säkerställas, eftersom det föreligger en rad osäkerheter i befintligt underlag. Såvitt utskottet inhämtat är det inte möjligt med s.k. opt-out enligt EU:s handelsdirektiv för torv eftersom erforderliga alternativa styrmedel saknas. Av budgetpropositionen för 2007 framgår att regeringen avser att aktualisera frågan om torvens ställning inom EU:s system för handel med utsläppsätter. Även i övrigt avser regeringen att se över förutsättningarna för hur ett hållbart torvbruk kan bedrivas i Sverige (prop. 2006/07:1 utg.omr. 21 s. 53 f.). Syftet med motionerna MJ385 (s) och MJ394 (s) är enligt utskottets uppfattning i allt väsentligt tillgodosett med det anförda. Motionerna avstyrks därför.

I syfte att minska utsläppen av de tre i Kyotoprotokollet ingående fluorerade växthusgaserna har Europaparlamentet och rådet antagit en förordning, nr 842/2006, om vissa fluorerade växthusgaser. Förordningen trädde i kraft den 4 juli 2006 och börjar gälla den 4 juli 2007. Förordningen är bindande i sin helhet och direkt tillämplig i varje medlemsstat. I förordningen ingår regler för användning, försäljning och hantering av de fluorerade växthusgaserna HFC, PFC och SF₆. Förutom användningsbegränsningar för gaserna och bestämmelser som syftar till att minska läckage innehåller förordningen också krav på att medlemsstaterna ska upprätta utbildnings- och certifieringsprogram för dem som hanterar gaserna inom kyl- och värmepumpsområdet samt brandsläckningsområdet. Även de som återvinner fluorerade växthusgaser från högspänningsbrytare och utrustning som innehåller lösningsmedel kommer att omfattas av certifieringskravet. Naturvårdsverket har under oktober 2006 presenterat förslag på bl.a. en ny svensk förordning med subsidiära regler till EG-förordningen som avses ersätta den gällande nationella förordningen på området. Enligt uppgift från Regeringskansliet har regeringen för avsikt att verkställa de ändringar som behövs till följd av EG-förordningen under våren 2007. Motion MJ391 (mp) yrkande 12 är därmed i allt väsentligt tillgodosedd. Utskottet föreslår att motionen avslås i berörd del.

Nationella åtgärder

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om nationella åtgärder för att påskynda och påverka EU:s miljöarbete, tre motionsyrkanden som rör mekanismen för ren utveckling och ett yrkande om tilldelning av utsläppsrätter för perioden efter 2012. Riksdagen hänvisar bl.a. till regeringens avsikt att prioritera miljöarbetet både nationellt och internationellt, till den betydelse som projekt inom ramen för mekanismen för ren utveckling har för att motverka klimatförändringar och till det fortsatta arbetet med att utveckla EU:s system för handel med utsläppsrätter efter 2012. Vidare avslår riksdagen motionsyrkanden om åtgärder inom jordbrukssektorn och om möjligheten att i större utsträckning binda koldioxid i s.k. kolsänkor. Riksdagen hänvisar till regeringens ansvar att följa utvecklingen på området och den aviserade klimatpolitiska propositionen 2008.

Jämför reservationerna 7 (mp), 8 (v), 9 (mp) och 10 (s).

Åtgärder för att påverka EU:s miljöarbete

Motionen

I motion MJ382 (mp) anges att den tidigare regeringens agerande att invänta åtgärder på EU-nivå har hämmat det svenska miljöarbetet. Motionärerna anser att miljöarbetet i EU bör prioriteras och att den nya regeringen i stället för att använda EU som förevändning för att undvika nationella åtgärder bör driva en offensiv nationell politik för att påskynda och påverka EU:s miljöarbete (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

Sverige är genom medlemskapet i EU sedan år 1995 bundet av den rättsordning som gäller för Europeiska gemenskapen (EG). Bestämmelserna inom miljöområdet avser oftast direktiv som anger minimikrav som måste garanteras. När den inre marknaden och den fria rörligheten på varuområdet påverkas kräver EU:s bestämmelser emellertid en fullständig harmonisering av medlemsländernas nationella regler, vilket i princip innebär att den gemensamma kravnivå som föreskrivs måste genomföras i alla medlemsstater. I EG-fördraget finns den s.k. miljögarantin som under vissa förutsättningar ger en medlemsstat möjlighet att behålla eller införa strängare regler än de som angetts i ett direktiv. Om nya regler ska införas gäller att de nationella reglerna ska vara grundade på nya vetenskapliga belägg. De ska vara nödvändiga för att lösa ett problem som är specifikt för medlemsstaten i fråga och som har uppkommit efter beslutet om harmonisering. Dessa begränsningar ställer stora krav på ett enskilt lands grund-

arbete för att driva på arbetet inom EU. Utskottet anser att den s.k. miljögarantin bör utnyttjas där så är möjligt och motiverat i syfte att gå före och därigenom verka för att flytta fram EU:s positioner. Vidare bör Sverige verka för att miljögarantin tillämpas så att andra medlemsländer kan gå före. Sverige bör också aktivt söka allianser av likasinnade nationer för att gemensamt gå vidare på nationell nivå när ett problem inte löses på EU-nivå och sådana åtgärder är förenliga med EG-fördraget. (Se utskottets tidigare ställningstagande i bet. 2005/06:MJU3, s. 298 f.)

Regeringen har i det åttapunktsprogram som presenterades den 22 november 2006 tydliggjort att man avser att driva på miljöarbetet inom EU. Bland annat avser regeringen arbeta för att EU ska sätta tydliga mål för att minska användningen av fossil energi och införa regler för maxutsläpp per kilometer för nytillverkade fordon i EU. Därutöver vill regeringen utöka det europeiska systemet med handel med utsläppsrätter till att omfatta transportsektorn och till att gälla fler länder. Utskottet instämmer i vad som anförs i motion MJ382 om att miljöarbetet i EU bör prioriteras. Regeringen har den här hösten tydligt aviserat att Sverige ska ta ledningen i miljöarbetet både nationellt och internationellt. För att komma till rätta med globala miljöproblem är dock en harmonisering av regler på EU-nivå mest verkningsfullt. Med det anförda föreslår utskottet att motion MJ382 (mp) yrkande 3 lämnas utan vidare åtgärd.

Tillämpning av EU:s handelssystem för utsläppsrätter

Motionen

Miljöpartiet anför i motion MJ391 att det bör göras en utvärdering av mekanismen för ren utveckling och andra sätt att bidra till minskade klimatutsläpp i utvecklingsländerna (yrkande 49) samt att svenska miljöorganisationer bör få delta i beredningen av beslut om godkännande av projekt inom ramen för ren utveckling där Sverige är investerarland (yrkande 50). Den svenska miljörelsen har ovärderliga kunskaper om mekanismen för ren utveckling som bör tas till vara, och det bör framgå av de nationella föreskrifterna att miljörelsen ska höras. Vidare anser motionärerna att Sveriges utgångspunkt bör vara att avstå från deltagande i projekt inom ramen för mekanismen för ren utveckling efter första åtagandeperioden (yrkande 51). I stället bör klimatbiståndet ökas. Utsläppsrätter förvärvade genom mekanismen för ren utveckling bör inte säljas eller användas för att fullgöra åtaganden enligt Kyotoprotokollet eller uppfylla det nationella klimatmålet efter den första åtagandeperioden.

Enligt samma motion, yrkande 15, bör riksdagen redan nu klargöra att den tredje fördelningsplanen, för handelsperioden efter 2012, kommer att bli mycket restriktiv i allmänhet och särskilt vad gäller el och fjärrvärme, såväl ny som befintlig.

Utskottets ställningstagande

Energimyndigheten är officiell svensk projektmyndighet med uppdrag att auktorisera företag och organisationer som vill delta i mekanismen för ren utveckling eller gemensamt genomförande samt att formellt granska och godkänna sådana projekt. Energimyndigheten och Naturvårdsverket har i januari 2007 redovisat ett regeringsuppdrag om EU:s system för handel med utsläppsrätter efter 2012. Myndigheterna rekommenderar där att Sverige bör verka för att EU:s handel med utsläppsrätter kopplas samman med handelssystem i andra länder samt att handel med utsläppsreduktioner i u-länder (mekanismen för ren utveckling) tillåts i stor omfattning.

Enligt uppgifter från Energimyndigheten som utskottet tagit del av har arbetet med att genomföra projekt inom ramen för mekanismen för ren utveckling avancerat väsentligt de senaste åren. Färdiga avtal föreligger nu angående projekt inom energiområdet i Brasilien, Indien och Kina. Förhandlingar pågår om projekt i Nepal, Botswana och Vietnam. Tillsammans med Sveriges andel i multilaterala fonder beräknas den totala utsläppsreduktionen till följd av de projektbaserade mekanismerna uppgå till omkring 6 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Denna volym motsvarar omkring 1,6 % av de beräknade svenska utsläppen av växthusgaser under perioden 2008–2012. Projekten framstår som mycket kostnadseffektiva jämfört med åtgärder i Sverige och bidrar till hållbar utveckling i värdländerna och i de flesta fallen även med tekniköverföring.

Enligt regeringens bedömning (prop. 2006/07:1 utg.omr. 21 s. 83 f.) är kopplingen av de projektbaserade mekanismerna till EU:s handelssystem viktig för det internationella klimatsamarbetet. En mycket utbredd uppfattning bland såväl industri- som utvecklingsländer är att projektmekanismerna är centrala element för att få till stånd åtgärder i en bredare krets av länder. Nationellt begränsade åtgärder är, inte minst av kostnadseffektivitetsskäl, otillräckliga för att tillräckligt verkningsfullt motverka klimatförändringar. I likhet med regeringen anser utskottet därför att det är viktigt att de svenska internationella insatserna fortsätter. Fortsatta insatser kan utöver utsläppsminskningar även bidra till internationell spridning av svensk energi- och miljöteknik och skapa en vidare marknad för svenska företag på området. De svenska insatserna kan också bidra till att ge de mycket omfattande investeringarna i energiförsörjning i fattiga länder en inriktning mot förnybar energi och energieffektivisering. Sveriges bidrag som föregångare och pionjärland tilldrar sig även intresse vid de förberedelser som pågår inom bl.a. Världsbanken och FN:s utvecklingsprogram UNDP för att utveckla projektmekanismerna i riktning mot ökad kvalitet, rättvisa och hållbar utveckling. Sådana multilaterala insatser kan bryta den koncentration till ett litet antal värdländer som nu råder. De kan också bidra till att de s.k. millenniemålen uppfylls. Föredömliga statliga insatser bilateralt och multilateralt medverkar till att förutsägbara och pålitliga processer och rutiner etableras för projektmekanismerna. Med det anförda avstyrker utskottet motion MJ391 (mp) yrkande 51.

När det gäller frågan om att mekanismen för ren utveckling och andra sätt att bidra till minskade klimatutsläpp i utvecklingsländerna bör utvärderas vill utskottet först påpeka att varje projekt är föremål för en omsorgsfull och noggrann prövning inklusive uppföljning inom ramen för klimatkonventionens regelverk. Därutöver ingår i det regeringsuppdrag som Naturvårdsverket och Statens energimyndighet erhållit inför kontrollstation 2008 att presentera en jämförande bild av kostnader, inklusive marginalkostnader, och effekter av utsläpp av att genomföra åtgärder nationellt i Sverige respektive i andra länder genom utsläppsrätter inklusive gemensamt genomförande och mekanismen för ren utveckling. Med det anförda anser utskottet att syftet med motion MJ391 (mp) yrkande 49 i allt väsentligt kan anses tillgodosett. Motionen avstyrks i berörd del.

Beträffande frågan om miljöorganisationer bör få delta i beredningen om beslut om godkännande av projekt inom ramen för mekanismen för ren utveckling där Sverige är investerarland vill utskottet anföra följande. Kraven på allmänhetens insyn och deltagande i processen för projekt enligt mekanismen för ren utveckling är främst av intresse för det utvecklingsland som är värd för projektet. Detta tillgodoses i den internationella processen. Det finns inga särskilda krav på allmänhetens, inklusive miljöorganisationers, insyn och deltagande då ett investerarland ger sitt nationella godkännande till deltagande i ett projekt. Information om projektverksamhet kommer att finnas hos den myndighet som ansvarar för processen för ett nationellt godkännande. Informationen kommer att vara tillgänglig för allmänheten enligt reglerna om allmänna handlingars offentlighet i 2 kap. tryckfrihetsförordningen. Således kan även syftet med motion MJ391 (mp) yrkande 50 anses tillgodosett. Motionen avstyrks i berörd del.

Slutligen vill utskottet i anledning av yrkande 15 i motion MJ391 slå fast att tilldelningen av utsläppsrätter, som utgångspunkt, bör vara restriktiv. Enligt gällande handelsdirektiv ska förslag till nationell fördelningsplan för tiden efter 2012 lämnas till Europeiska kommissionen för godkännande först under 2011. Kommissionen har i november 2006 lämnat en rapport, KOM(2006) 676 final, där kommissionen konstaterar att det finns ett behov av att revidera och förbättra handelssystemet inför den tredje handelsperioden. Kommissionen avser därför att tillsätta en arbetsgrupp och återkomma med förslag till ändring under senhösten 2007. Vidare kan konstateras att Energimyndigheten och Naturvårdsverket i rapporten EU:s system för handel med utsläppsrätter efter 2012 rekommenderar att utsläppsutrymmet i handelssystemet fastställs direkt på EU-nivå i stället för som i dag med utgångspunkt i nationella fördelningsplaner. Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motion MJ391 (mp) yrkande 15 lämnas utan vidare åtgärd.

Åtgärder inom jordbrukssektorn m.m.

Motionerna

Tre motioner tar upp frågan om möjligheten att minska utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn. Vänsterpartiet anför i motion MJ266 yrkande 52 att regeringen bör återkomma med ett samlat förslag med konkreta åtgärder som syftar till att minska jordbrukets utsläpp av växthusgaser. Motionärerna påpekar att det i dag saknas styrmedel och åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser från jordbruket och att det, förutom drivmedelsskatt, inte förekommer några styrmedel som bidrar till energieffektivitet. De föreslår därför att det bör genomföras en samlad analys av hur jordbrukets utsläpp kan minskas med förslag på nya ekonomiska styrmedel eller andra former av styrmedel. Miljöpartiet anser att Naturvårdsverket bör få i uppdrag att tillsammans med Jordbruksverket föreslå konkreta åtgärder för att minska jordbrukets användning av fossila bränslen (motion MJ391 yrkande 39) och att det bör tillsättas en utredning om vad som bör göras för att minska utsläpp av andra växthusgaser än koldioxid inom jordbruket (yrkande 40).

I motion MJ376 (s) påpekas möjligheten att i större utsträckning binda koldioxid i s.k. kolsänkor. Motionärerna anser att Sverige har ett globalt klimatpolitiskt ansvar i detta avseende då det norra barrskogsbältet rymmer en unik möjlighet att långsiktigt binda koldioxid.

Utskottets ställningstagande

Utvecklingen inom jordbrukssektorn styrs i stor utsträckning av EU:s gemensamma jordbrukspolitik. I enlighet med den reformering av politiken som EU:s jordbruksministrar kom överens om i juni 2003 ska gårdsstödet frikopplas från produktionen. Detta torde, enligt de bedömningar som redovisades i prop. 2005/06:172, leda till produktionsminskningar, vilket i sin tur bör leda till minskade utsläpp. I vilken grad kan dock först bedömas efter ländernas nationella genomförande av reformen, vilket sker under perioden 2005–2007. Möjligheterna att ytterligare minska utsläppen utöver vad som ges av denna politik är begränsade. Naturvårdsverket har i december 2006 redovisat vilka utsläpp av växthusgaser som skett i Sverige under 2005 (Utsläppsrapportering av växthusgaser enligt EU:s övervakningsmekanism och klimatkonventionen, Naturvårdsverkets PM 2006-12-07). Enligt rapporten är jordbruket den största källan till utsläpp av metan, CH₄, och lustgas, N₂O. Sektorns utsläpp av dessa växthusgaser uppgick under 2005 till 8,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter. Jämfört med år 1990 har utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn minskat med nästan 9 %, främst beroende på att kvävegödslingen och antalet nötkreatur minskat. I regeringens förslag till landsbygdsprogram för Sverige för åren 2007–2013 finns en rad åtgärder som har till syfte att medverka till en ekologisk hållbar utveckling på landsbygden. Flera av åtgärderna består av ersättningar för att bevara ett öppet odlingslandskap, bevara biologisk mångfald och

kulturmiljövärden samt minska utsläppen av växtnäringssämnen. Någon specifik åtgärd för att begränsa växthusgasutsläppen finns inte angiven i programmet, men de åtgärder som genomförs av andra skäl torde även påverka utsläppen av växthusgaser för jordbruket.

Såsom utskottet konstaterade vid behandlingen av regeringens proposition 2005/06:172 är kunskaperna om jordbrukets påverkan på klimatet otillräckliga (bet. 2005/06:MJU14 s. 74). Det finns därför enligt utskottets mening behov av bättre kunskaper om de mekanismer inom jordbruket som orsakar denna påverkan. Utskottet förutsätter att regeringen nära följer utvecklingen på området i syfte att kunna vidta ytterligare åtgärder för att minska jordbrukets klimatpåverkan. Med det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ266 (v) yrkande 52 och MJ391 (mp) yrkandena 39 och 40 lämnas utan vidare åtgärd från riksdagens sida.

Regeringen avser att återkomma till riksdagen med en klimatpolitisk proposition i samband med kontrollstation 2008. Eftersom frågan om möjligheten att använda kolsänkor för att binda koldioxid kommer att tas upp där är det inte nödvändigt med ett uttalande från riksdagen med anledning av motion MJ376 (s). Motionen avstyrks.

Miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett antal motionsyrkanden om utveckling av klimatmålet med hänvisning till pågående översyn inför kontrollstation 2008. Riksdagen avslår även en motion om uppföljning av klimatmålet.

Jämför reservationerna 11 (s), 12 (v), 13 (mp) och 14 (v, mp).

Motionerna

I motion MJ380 (s) yrkande 1 betonas vikten av att de nuvarande klimatmålen ligger fast och vidareutvecklas. Motionärerna anser att en kraftfull svensk klimatpolitik med tydliga mål är viktig inte bara nationellt utan också internationellt, särskilt inför förberedelserna av Sveriges ordförandeskap i EU. Även motionärerna bakom motion MJ266 (v) anför att det är nödvändigt att ambitionerna i klimatpolitiken är höga samt åtgärderna skarpa och verkningfulla. De föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen att det är av synnerligen stor vikt att regeringen inte antar nya klimatpolitiska mål som är lägre än de som tidigare antagits av riksdagen eller vidtar sådana åtgärder att de svenska utsläppen av växthusgaser ökar (yrkande 1).

I några motioner föreslås att det nuvarande klimatmålet ska ändras eller kompletteras med ytterligare delmål. Således föreslås i MJ279 (m) att klimatmålet bör formuleras som ett avräkningsmål där svenskägda koldioxid-

utsläpp ska minska med 4 % oberoende av i vilket land reduktionen görs. Miljöpartiet föreslår i motion MJ391 yrkande 2 att det kortsiktiga delmålet bör ändras så att de svenska utsläppen av växthusgaser som ett medelvärde för perioden 2008–2012 ska vara minst 12 % lägre än utsläppen 1990. I samma motion föreslås ett långsiktigt mål om 85 % minskning av utsläpp av växthusgaser till 2050 med 1990 som utgångsår (yrkande 1) och ett medelfristigt mål om 30 % minskning av utsläpp av växthusgaser till 2020 med 1990 som utgångsår (yrkande 3). Målen ska uppnås utan användning av flexibla mekanismer förutom handel med utsläppsrätter. Delmål bör även tas fram för olika sektorer i samhället, såsom bostadssektorn, energisektorn och transportsektorn (yrkande 4). Motsvarande krav framförs även i motion MJ380 (s) yrkande 2. Vidare föreslås i motion MJ348 (s) att det bör fastställas tydliga miljömål som leder till att beroendet av fossila bränslen kan brytas till 2020.

I motion MJ391 (mp) framhålls att uppföljningen av klimatmålet måste bli betydligt bättre i framtiden. Utsläppen av växthusgaser bör mätas kontinuerligt och data sammanställas och offentliggöras varje år. Redovisningen bör även ske sektorsvis och resultatet jämföras med sektorsmålen. Utsläppsprognoser bör göras regelbundet, och vid behov bör åtgärder för att nå målen föreslås (yrkande 5).

Utskottets ställningstagande

Regeringen har i budgetpropositionen för 2007 uttalat att de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen ligger fast och att det är regeringens avsikt att utveckla klimatpolitiken i en klimatpolitisk proposition i samband med kontrollstation 2008 (prop. 2006/07:01 utg.omr. 20 s. 16 och 31). Regeringen avser att utreda frågan och återkomma med förslag om bl.a. mål på medellång och lång sikt, sektorsvisa inriktningsmål för 2015, förhållandet mellan EU:s klimatpolitik och det nationella målet samt utformningen av det nationella målet.

Naturvårdsverket och Energimyndigheten har i uppdrag att gemensamt utarbeta underlag inför den kommande utvärderingen av klimatpolitiken. I uppdraget ingår att utarbeta en ny prognos för de svenska utsläppen av växthusgaser till 2010, 2015 och 2020 samt att genomföra en utvärdering av nuvarande styrmedel och åtgärder. Myndigheterna ska även lämna förslag på utformning och nivåer av ett klimatmål som inkluderar de flexibla mekanismerna samt analysera ekonomiska och miljömässiga effekter av de olika alternativen. Myndigheterna ska även lämna underlag för bedömning av delmål till 2020, varvid även ambitionen att bryta fossilberoendet till 2020 ska beaktas, samt lämna förslag till hur samhällets olika sektorer bedöms kunna bidra till att uppfylla målen på lång och medellång sikt med sektorsvisa inriktningsmål till 2015. Slutligen ska myndigheterna redovisa forskningsläget och baserat på aktuella kunskaper om klimatproblemet

se över utformningen av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan utifrån ett temperaturmål, dvs. målet om en maximal global genomsnittlig uppvärmning med två grader Celsius över förindustriell nivå.

Utskottet tillstyrkte i betänkande 2005/06: MJU14 regeringens förslag om att det tidigare beslutade klimatmålet för perioden 2008–2012 ska ligga fast. Utskottet gör ingen annan bedömning nu. Utskottet välkomnar de initiativ som regeringen tagit för att bredda och fördjupa samverkan mellan företrädare för näringsliv, politik och forskning inom klimatpolitiken. Med dessa initiativ, som avser tillsättandet av en kommission för hållbar utveckling, ett vetenskapligt råd för klimatfrågor och en parlamentarisk beredning, vill regeringen öppna för en fördjupad analys av utmaningar och möjligheter inom klimatområdet, vilken ska kunna läggas till grund för slutsatser, mål och konkreta åtgärder. Avsikten är att initiativen bl.a. ska utmynna i den klimatpolitiska proposition som regeringen avser att lämna 2008. Som utskottet redovisat ovan avser regeringen att återkomma till frågan om utformningen av det nationella klimatmålet i denna proposition. Mot bakgrund av det anförda anser utskottet att det inte är nödvändigt med något särskilt uttalande från riksdagen i anledning av motionerna MJ266 (v) yrkande 1, MJ279 (m), MJ348 (s), MJ380 (s) yrkande 1 och MJ391 (mp) yrkandena 1–4.

Beträffande frågan om uppföljning av det nationella klimatmålet som tas upp i motion MJ391 yrkande 5 vill utskottet anföra följande. I enlighet med Europaparlamentets och rådets beslut nr 280/2004/EG av den 11 februari 2004 om en mekanism för övervakning av utsläpp av växthusgaser inom gemenskapen och för genomförande av Kyotoprotokollet ska Sverige årligen redovisa till Europeiska kommissionen vilka utsläpp av växthusgaser som skett i Sverige. Ansvarig myndighet, Naturvårdsverket, rapporterar utsläppsdata den 15 december varje år till Miljödepartementet för vidare beredning och rapportering till kommissionen den 15 januari. Uppgifter om nationella politiska strategier och åtgärder samt prognoser om utsläpp av växthusgaser ska rapporteras vartannat år. Nästa gång detta ska rapporteras är den 15 mars 2007. Genom implementeringen av direktivet har ett nationellt system för insamling av utsläppsdata byggts upp i Sverige. Systemet används även för nationell övervakning och rapportering till Förenta nationerna. Enligt Naturvårdsverkets senaste rapport var de totala utsläppen av växthusgaser i Sverige år 2005, räknat som koldioxidekvivalenter, 67 miljoner ton, vilket är en minskning med 3,9 % sedan 2004. Utsläppen har minskat med 7,3 % mellan 1990 och 2005. De samlade utsläppen av växthusgaser har under åren 1999–2005, i samtliga fall, legat under 1990 års nivå.

Enligt utskottets bedömning är den uppföljning och utvärdering som sker tillfredsställande. Motion MJ391 yrkande 5 avstyrks därför.

Övriga miljö kvalitetsmål

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår en motion om att miljö kvalitetsmålen bör förbättras och uppdateras och ett motionsyrkande om att regeringen med aktiva åtgärder bör verka för att målen uppnås. Riksdagen avslår även motionsyrkanden om ett nytt miljö kvalitetsmål samt ett yrkande om utgångspunkter för miljöpolitiken. Riksdagen hänvisar bl.a. till den aviserade propositionen på området.

Jämför reservationerna 15 (v) och 16 (v).

Motionerna

Enligt motion MJ373 (kd) är det angeläget att regeringen förbättrar och uppdaterar de svenska miljö kvalitetsmålen. Motionären anför att det är viktigt med konkreta och uppföljningsbara mål på såväl lång som kort sikt, att det är nödvändigt att målen är rimliga, begripliga och mätbara samt att det finns genomtänkta åtgärdsplaner och strategier för att nå dem. Vänsterpartiet anser det väsentligt att regeringen med aktiva åtgärder agerar för att de svenska miljö målen samt Sveriges nya mål om ekologisk produktion ska uppnås och föreslår i motion MJ390 yrkande 47 att riksdagen tillkännager för regeringen att så bör ske.

I motion MJ316 (v) föreslås riksdagen begära att regeringen ska återkomma med ett konkret förslag på ett nytt miljö mål, Begränsad miljö påverkan i andra länder. Motionärerna påpekar att Miljö målsrådet i sin senaste årliga utvärdering av miljö målen, de Facto 2006, konstaterar att en tredjedel av de utsläpp som de svenska hushållen ger upphov till uppstår utanför Sverige i samband med produktion och transport av varor som vi konsumerar. Det bör därför införas ett nytt miljö mål med syfte att minska Sveriges miljö påverkan i andra länder (yrkande 1). För att minska effekten av miljö skadliga projekt i andra länder bör krav ställas på att de investeringar som företag genomför ska vara hållbara. Regeringen bör därför verka för att multilaterala förhandlingar initieras för ett internationellt bindande avtal rörande företags ansvar för en globalt hållbar utveckling samt utreda hur företagets ansvar för en hållbar utveckling kan stärkas med konkreta mål och regelbunden uppföljning (yrkande 2).

Även i en motion som behandlar utgångspunkter för miljöpolitiken, MJ382 (mp) yrkande 1, anges att det saknas ett miljö kvalitetsmål om minskad miljö belastning i andra länder till följd av svenska produktions- och konsumtionsmönster. Därutöver betonar motionärerna att förbrukningen av naturresurser, energi och ekosystemtjänster i Sverige och i övriga EU måste minska och att förbrukningen måste fördelas mer rättvist. Miljöpolitiken måste integreras i alla andra politikområden och dessutom få en överordnad roll, t.ex. bör alla utredningar beskriva konsekvenser av sina förslag för möjligheterna att uppfylla miljö kvalitetsmålen.

Utskottets ställningstagande

Enligt proposition Svenska miljömål – delmål och åtgärdsstrategier (prop. 2000/01:130) ska regeringen vart fjärde år lämna en fördjupad utvärdering av arbetet med miljö kvalitetsmålen till riksdagen. Syftet är att klarlägga hur arbetet med miljö kvalitetsmålen går samt lämna förslag om medel eller mål behöver korrigeras. I januari 2002 inrättades Miljömålsrådet, ett organ för samråd och samverkan i arbetet med att uppnå de av riksdagen fastställda miljö kvalitetsmålen. Miljömålsrådets viktigaste uppgifter är bl.a. att följa upp och utvärdera utvecklingen av miljö kvalitetsmålen, rapportera till regeringen om hur arbetet med miljö målen går och vad som ytterligare behöver göras. I Miljömålsrådets femte rapport med uppföljning av miljö kvalitetsmålen, de Facto 2006, lyfts konsumtionens betydelse för miljö målen fram. Miljömålsrådet konstaterar att det behövs förändringar i såväl livsstil som konsumtionsmönster i stort och hos alla och envar för att miljö kvalitetsmålen ska kunna nås.

Flera internationellt uppställda mål syftar till att förbättra situationen för de fattigaste länderna i världen. Många globala miljöhot drabbar dem hårdast, exempelvis klimatförändringar och jordförstöring. Fattigdom i sig medför ofta negativ miljö påverkan. En aktiv miljö politik och ekonomisk tillväxt utgör därför viktiga delar för att skapa en rättvis och hållbar global utveckling. Fortsatt arbete måste ske genom utveckling av attityder och produktions- och konsumtionsmönster. Regeringens avsikt är att flytta fram Sveriges positioner och höja våra ambitioner både nationellt, i EU och internationellt. Tillväxt och expansiv näringspolitik går att kombinera med effektivt arbete för klimatet.

Såsom konstaterats ovan har regeringen i budgetpropositionen för 2007 uttalat att de av riksdagen fastlagda miljö kvalitetsmålen ligger fast (prop. 2006/07:01 utg. omr. 20 s. 16 och 31). Enligt Regeringskansliet avser regeringen att lämna nästa fördjupade utvärdering av miljö kvalitetsmålen till riksdagen under våren 2009. Miljömålsrådet har i uppdrag att ta fram underlag inför utvärderingen. I uppdraget ingår att se över alla mål och delmål. Miljömålsrådet kan även, vid behov, föreslå nya mål.

Riksdagen antog i juni 2006 mål för ekologisk produktion och konsumtion (bet. 2005/06: MJU20, rskr. 2005/06:390). Regeringens målsättningar för ekologisk produktion kommer till uttryck i förslaget till landsbygdsprogram för perioden 2007–2013. Förslaget innehåller en fortsatt satsning på ekologisk produktion och särskilt certifierad ekologisk produktion, det senare för att stimulera ett ökat utbud av ekologiska produkter. Det pågår även en revidering av rådets förordning (EEG) nr 2092/91 av den 24 juni 1991 om ekologisk produktion av jordbruksprodukter och uppgifter därom på jordbruksprodukter och livsmedel, med ambitionen att det fr.o.m 2009 ska finnas ett moderniserat och förenklat regelsystem för produktion och märkning av ekologiska livsmedel.

Mot bakgrund av det anförda föreslår utskottet att motionerna MJ316 (v) yrkandena 1 och 2, MJ373 (kd), MJ382 (mp) yrkande 1 och MJ390 (v) yrkande 47 lämnas utan vidare åtgärd.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Utveckling av Kyotoprotokollet, punkt 1 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om det internationella klimatsamarbetet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:T357 yrkande 1, 2006/07:MJ266 yrkande 2 och 2006/07:MJ390 yrkande 32.

Ställningstagande

Klimatförändringar skadar redan i dag människor och ekosystem. Kraftfulla internationella åtgärder behövs för att undvika än mer katastrofala klimatförändringar. För att åstadkomma en fördelning enligt principen om rättvist miljöutrymme krävs att länder i den rika världen går före och visar att det går att kombinera en radikal miljöpolitik med god välfärd. Här har Sverige en viktig roll. De internationella instrument som finns för att begränsa klimatförändringarna är FN:s ramkonvention om klimatförändringar samt det tillhörande Kyotoprotokollet. FN:s klimatpanel, IPCC, förutspår att flygets samlade globala utsläpp av växthusgaser år 2050 i västa fall kan uppgå till 15 %. Det är en oroande utveckling. Den internationella flygtrafiken omfattas tyvärr inte av Kyotoprotokollet. Ändå är det på en internationell nivå en förändring måste ske, eftersom den internationella flygtrafiken är svår att miljöbeskatta om så inte sker i flera länder samtidigt. Den svenska regeringen bör vara drivande för att uppfylla och förstärka Kyotoprotokollet, för att den internationella luftfartens klimatpåverkan ska inkluderas i Kyotoprotokollet och för att USA ska ansluta sig till det internationella klimatsamarbetet.

2. Klimattullar, punkt 2 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om klimattullar. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ391 yrkande 48.

Ställningstagande

Klimatrubbingar och oljeanvändning är internationella problem som kräver åtgärder i andra länder. En politik som stödjer forskning, utveckling och ett stärkande av marknaden för alternativ i andra länder ger bättre tekniska, ekonomiska och politiska förutsättningar för avvecklingen av oljeberoendet i Sverige. Sverige bör därför driva en diskussion inom EU och andra relevanta internationella forum om klimattullar på import från energiintensiv industri i i-länder som inte ratificerat Kyotoprotokollet, motsvarande kostnaden för utsläppsrätterna för motsvarande produktion inom EU.

3. EU:s system för handel med utsläppsrätter, punkt 3 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utveckling av EU:s system för handel med utsläppsrätter. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ266 yrkandena 47 och 48.

Ställningstagande

Utsläppen av växthusgaser från industrin fortsätter att öka. Enligt Energimyndigheten och Naturvårdsverket kan utsläppen från de verksamheter som ingår i EU:s system för handel med utsläppsrätter komma att öka med 25 % från år 2000 till år 2010. Vi anser att Sverige ska driva på för att taket för antalet utsläppsrätter successivt ska sänkas inom EU:s handelsystem och för att utsläppsrätterna ska fördelas genom auktionering.

- Det är nödvändigt med en sänkning av antalet utsläppsrätter för att utsläppen av växthusgaser från den handlande sektorn ska kunna minska.
- En auktionering av utsläppsrättigheterna skulle skapa en bättre fungerande marknad och en lägre samhällsekonomisk kostnad för att nå klimatmålen.

4. Torvens roll i EU:s system för handel med utsläppsrätter, punkt 4 (s)

av Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Ronny Olander (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s) och Lena Hallengren (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om torvens roll i EU:s system för handel med utsläppsrätter. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07: MJ385 och 2006/07: MJ394.

Ställningstagande

Torv utgör i kombination med träbränslen ett tryggt energisystem för Sverige. Mer än 50 fjärrvärme- eller kraftvärmeverk använder torv som bränsle, ofta som spetsvärme då den är mycket energirikare än träbränslen. Torv som förbränns ger visserligen ifrån sig en del negativa växthusgaser men i mycket mindre omfattning än en obruten förmultnande torvmosse. Det är med andra ord utomordentligt bra för miljön att vi bryter och förbränner torv. I handeln med utsläppsrätter betraktas torven som ett fossilt bränsle och beläggs med en särskild utsläppsrättsavgift, något som riskerar att torven konkurreras ut av det mycket mer förorenande kolet. Torven bör i stället klassas som biobränsle och därmed inte ingå i handelssystemet. Sverige bör under 2007 utnyttja den möjlighet som står till buds för ett tillfälligt undantag i handeln med utsläppsrätter enligt EG-direktivets artikel 27, rubricerad ”Tillfälligt undantag för vissa anläggningar” där medlemsstaterna ges möjlighet till s.k. opt out t.o.m. den 31 december 2007.

5. Reglering av utsläpp av fluorerade växthusgaser, punkt 5 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om reglering av fluorerade växthusgaser. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ391 yrkande 12.

Ställningstagande

Industrins klimatpåverkan härrör inte bara från användningen av fossila bränslen utan sker även genom utsläpp av fluorerade gaser (HFC, SF₆ och PFC). PFC är en grupp av fluorkolväten. Den viktigaste, CF₄, har en glo-

bal uppvärmningspotential som i hundraårsperspektivet är 10 000 gånger starkare än koldioxid. Men det verkliga perspektivet är inte 100 år utan 50 000 år, för det är gasens uppehållstid i atmosfären. Dessa gaser bör regleras i linje med freonförordningen. Minskningen bör ske med administrativa styrmedel (i huvudsak genom lagstiftning) och inte med ekonomiska styrmedel, eftersom målet är att användningen ska avvecklas helt.

6. Åtgärder för att påverka EU:s miljöarbete, punkt 6 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för att påverka EU:s miljöarbete. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ382 yrkande 3.

Ställningstagande

Miljöfrågan framfördes som ett av de viktiga skälen till ett svenskt EU-medlemskap av dem som ville föra in Sverige i EU. Efter ett drygt decennium som medlem kan vi konstatera att EU-medlemskapet har påverkat Sveriges miljöarbete på flera sätt. Bland annat kräver EU-medlemskapet mycket mer ekonomiska resurser än vad man hade förväntat sig, vilket får negativa konsekvenser för miljöarbetet. Den tidigare regeringen, och i ännu högre utsträckning den dåvarande borgerliga oppositionen, har i hög grad nöjt sig med att genomföra EU:s regler i Sverige. Övrig nationell miljöpolitik har hållits tillbaka. Oklarhet om vad som egentligen gäller enligt EU, och rädslan för att göra fel, hämmar nationella och lokala miljöåtgärder. Pågående EU-processer används som svepskäl för att avstå ifrån att vidta nationella åtgärder. Vidare kräver man åtgärder på EU-nivå, trots att dessa tar lång tid att få igenom och oftast blir urvattnade, i stället för att genomföra åtgärder på nationell nivå. Sammantaget har Sveriges miljöarbete hämmats, även om bilden ingalunda är entydig. Skälen till detta är flera, bl.a. att man underskattar svårigheterna att få igenom bra beslut på EU-nivå och att man inte förstår att man påverkar och påskyndar processer inom EU genom att handla nationellt. Politiskt ledarskap och mod att prioritera miljön saknas. Detta gäller den tidigare regeringen, men det finns oroande tendenser att detta kommer att bli än starkare med den nya regeringen. Vi anser att regeringen bör prioritera miljöarbetet i EU. Regeringen bör inte använda EU som förevändning för att undvika nationella åtgärder, utan använda en offensiv nationell politik för att påskynda och påverka EU:s miljöarbete.

7. Tillämpning av EU:s system för handel med utsläppsrätter, punkt 7 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mekanismen för ren utveckling och den tredje fördelningsplanen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ391 yrkandena 15 och 49–51.

Ställningstagande

Genom att EU:s system för handel med utsläppsrätter är kopplat till Kyoto-protokollets projektbaserade mekanismer kan företag som ingår i handelsystemet direkt eller indirekt skaffa utsläppsrätter i u-länder utan åtaganden enligt Kyotoprotokollet (mekanismen för ren utveckling). Kopplingen till mekanismen för ren utveckling har fått hård kritik från bl.a. miljörelsen. Man påpekar att mekanismen gör det möjligt att skjuta nödvändiga omställningar inom EU framför sig. Enligt Naturskyddsföreningen saknas analys över konkreta erfarenheter av mekanismen. Det finns andra internationella fonder som syftar till att minska utsläpp av drivhusgaser i u-länder. Ytterligare andra offentligt finansierade satsningar kan bidra till att öka eller minska klimatutsläpp. Det är troligt att det är både mer ändamålsenligt och kostnadseffektivt att minska klimatutsläpp genom åtgärder och satsningar inom andra kanaler än genom mekanismen för ren utveckling. Regeringen bör därför initiera en översyn och analys av alla de olika kanaler genom vilka Sverige bidrar eller kan bidra till energiinvesteringar, energianvändning och energiforskning i u-länder. Inom ramen för översynen bör en utvärdering göras av hur mekanismen för ren utveckling faktiskt fungerar. Under tiden som statliga pengar satsas på sådana projekt bör minst samma krav ställas på utvecklingseffekt, miljögranskning och deltagande som ställs i svenska biståndsprojekt. Projekten bör begränsas till investeringar i sol-, vind- och bioenergi samt i energieffektivisering. Den svenska miljörelsen har ovärderliga kunskaper om hur mekanismen för ren utveckling fungerar i praktiken. Genom sina kontakter i utlandet har svenska miljöorganisationer också tillgång till information och erfarenheter som kan vara svåra för myndigheter att få på egen hand. Miljörelsens kunskaper bör tas till vara i det svenska arbetet. I de föreskrifter som antas för processen om ett nationellt godkännande av projektverksamhet bör därför framgå att miljörelsen ska höras rörande projekt där Sverige är investerarland. Vi anser att det finns mycket som talar emot svenskt deltagande i mekanismen för ren utveckling. Till dess en genomgripande utvärdering skett av projekten och en översyn av alternativen talar för en

fortsatt svensk satsning bör Sverige avstå från att satsa offentliga medel i sådana projekt efter att nuvarande åtaganden är genomförda. I stället bör klimatbiståndet ökas. Sveriges utgångspunkt bör vidare vara att avstå från deltagande i projekt inom ramen för mekanismen för ren utveckling efter första åtagandeperioden. Utsläppsätter förvärvade genom mekanismen för ren utveckling bör inte heller säljas eller användas för att fullgöra åtaganden enligt Kyotoprotokollet eller uppfylla det nationella klimatmålet efter den första åtagandeperioden. Skälet är att det är uppenbart att merparten av de nedskärningar av drivhusgaser som behövs för att undvika klimatkatastrof måste göras där de sker, i i-länderna. Sverige har, genom de minskade utsläpp som redan skett, större möjlighet än andra länder att avstå från att utnyttja utsläppsminskningar i u-länder. Att göra så kan också ge oss större trovärdighet och tyngd i framtida internationella klimatförhandlingar. Vidare bör redan nu klargöras att den tredje fördelningsplanen, för perioden efter 2012, kommer att bli mycket restriktiv i allmänhet och särskilt vad gäller el och fjärrvärme, såväl ny som befintlig.

8. Åtgärder inom jordbrukssektorn, punkt 8 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för att minska jordbrukets utsläpp av växthusgaser. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ266 yrkande 52 och avslår motion 2006/07:MJ391 yrkandena 39 och 40.

Ställningstagande

Inom jordbrukssektorn har utsläppen av växthusgaser minskat på grund av förändrade förhållanden inom jordbrukspolitiken och inte genom riktade satsningar för att minska jordbrukets klimatpåverkan. I dag saknas styrmedel och åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser från jordbruket. Samtidigt visar utsläppen från arbetsmaskiner och arbetsfordon från bl.a. jord- och skogsbruket en ökande trend. Förutom drivmedelsskatt förekommer inga styrmedel som bidrar till energieffektivitet. Nya ekonomiska styrmedel eller andra former av styrmedel borde utredas, t.ex. grön avskrivning – dvs. att företag får göra en snabbare avskrivning vid ersättning av gamla maskiner med nya energieffektiva maskiner och fordon. En samlad analys av hur jordbrukets utsläpp kan minskas bör genomföras.

9. Åtgärder inom jordbrukssektorn, punkt 8 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för att minska jordbrukets utsläpp av växthusgaser. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ391 yrkandena 39 och 40 samt avslår motion 2006/07: MJ266 yrkande 52.

Ställningstagande

Under 2002 svarade jordbruket enligt Energimyndigheten och Naturvårdsverket för ca 13 % av Sveriges samlade utsläpp av metan och lustgas, dvs. från djur, gödsel, mark och vatten. Enligt myndigheterna har utsläppen från jordbrukssektorn minskat successivt sedan 1990 främst på grund av att jordbrukets omfattning och då särskilt djurhållningen minskat. Jordbrukets användning av fossilbaserade råvaror ger också ett stort bidrag till klimatutsläppen. Det handlar dels om direkt energianvändning, som t.ex. dieseldrivna traktorer samt användning av olja för torkning och uppvärmning av stallar och växthus, dels om energiåtgång för tillverkning av handelsgödsel. Jordbruket och landsbygden har en viktig del i energiomställningen och arbetet för minskad klimatpåverkan. Sviktande lönsamhet inom det konventionella jordbruket kan med fördel balanseras av lokal satsning på energiproduktion. Sådan satsning bör stimuleras och underlättas från statligt håll. Det offentliga bör även sträva mot ökad upphandling av lokalt Kravproducerade grödor. Det torde således finnas en stor, outnyttjad potential för att minska utsläppen av växthusgaser från jordbrukssektorn. Naturvårdsverket bör få i uppdrag att tillsammans med Jordbruksverket föreslå konkreta åtgärder för att minska jordbrukets användning av fossila bränslen. Tyvärr saknas kunskapsunderlag kring vad som bör göras för att minska utsläpp av andra växthusgaser än koldioxid inom jordbrukssektorn. En utredning om att minska jordbrukets klimatpåverkan bör därför tillsättas omgående. Utredningen bör även identifiera forskningsbehovet vad gäller jordbrukets klimatpåverkan.

10. Kolsänkor, punkt 9 (s)

av Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Ronny Olander (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s) och Lena Hallengren (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om möjligheten att utnyttja kolsänkor för att binda koldioxid. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ376.

Ställningstagande

Nya rön visar att det norra barrskogsbältet har stora möjligheter att binda koldioxid och att ett aktivt skogsbruk medverkar till en sådan bindning. Denna möjlighet är unik för våra breddgrader. Det krävs nu att politiken är långsiktig och understödjer den forskning som bedrivs. Det arbete som pågår bör stödjas nationellt och internationellt av regering och riksdag. Norra Sveriges unika möjlighet att långsiktigt binda koldioxid gör att Sverige har ett globalt ansvar i detta avseende.

11. Utveckling och efterlevnad av klimatmålet, punkt 10 (s)

av Anders Ygeman (s), Carina Ohlsson (s), Ronny Olander (s), Ann-Kristine Johansson (s), Jan-Olof Larsson (s) och Lena Hallengren (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utveckling och efterlevnad av klimatmålet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:MJ348 och 2006/07:MJ380 yrkandena 1 och 2 samt avslår motionerna 2006/07:MJ266 yrkande 1, 2006/07:MJ279 och 2006/07:MJ391 yrkandena 1–4.

Ställningstagande

För att Sverige inte ska tappa fart i miljöarbetet och fortsätta vara en av de ledande nationerna i utvecklingen av ny miljöteknik måste de miljöinsatser som den förra regeringen påbörjade fortsätta. I regeringens budgetproposition för 2007 saknas såväl konkreta åtgärder som mål för en fortsatt klimatpolitik efter 2012 och visioner för hur den aktivt ska bedrivas. En kraftfull svensk klimatpolitik med tydliga mål är viktig inte bara nationellt utan också internationellt, särskilt inför förberedelserna av Sveriges ordförandeskap i EU. Vi anser därför att de svenska klimatmålen ska ligga fast och vidareutvecklas. Inför den kontrollstation som är planerad till år 2008 bör regeringen utreda hur samhällets olika sektorer kan bidra till att klimatmålet uppfylls. Sektorsvisa inriktningsmål bör kunna genomföras inom t.ex. bostadssektorn, energisektorn och transportsektorn. Varje sektor ska utveckla sin egen klimatstrategi för att minska koldioxidutsläppen. Vi anser att Sverige ska ha brutit beroendet av fossila bränslen till 2020. Regeringen måste därför besluta om att fastställa tydliga miljömål

som leder till att beroendet av fossila bränslen kan brytas till 2020 och avsätta särskilda medel till forskning på miljöteknik för att tillsammans med näringslivet utveckla nya metoder och produkter på miljöområdet.

12. Utveckling och efterlevnad av klimatmålet, punkt 10 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om åtgärder för att uppfylla klimatmålet. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ266 yrkande 1 och avslår motionerna 2006/07: MJ279, 2006/07: MJ348, 2006/07: MJ380 yrkandena 1 och 2 samt 2006/07: MJ391 yrkandena 1–4.

Ställningstagande

Vi bedömer att Sverige sannolikt behöver överträffa det kortsiktiga målet om 4 % minskning av växthusgasutsläpp till 2010 för att nå målet om 25 % minskning till 2020. Vi hade därför gärna sett en ännu högre målsättning på kort sikt, såsom en minskning med 8 %. Med en jämn utsläppsminskning bör utsläppen i Sverige ha minskat med ca 15–20 % år 2015. Det är nödvändigt att ambitionerna i klimatpolitiken är höga samt åtgärderna skarpa och verkningsfulla. Det är därför av synnerligen stor vikt att regeringen inte antar nya klimatpolitiska mål som är lägre än de som tidigare antagits av riksdagen eller vidtar sådana åtgärder att de svenska utsläppen av växthusgaser ökar.

13. Utveckling och efterlevnad av klimatmålet, punkt 10 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utvecklingen av klimatmålet. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ391 yrkandena 1–4 och avslår motionerna 2006/07: MJ266 yrkande 1, 2006/07: MJ279, 2006/07: MJ348 och 2006/07: MJ380 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi anser att det är rimligt att Sveriges utsläpp av växthusgaser inte överstiger det globala genomsnittliga utsläpp per person som är förenligt med temperaturmålet. Detta har kallats ”det rättvisa miljöutrymmet”. Från vissa håll argumenteras att detta sätt att beräkna mål ger en orättvis fördel till de rika i-länderna som historiskt stått för merparten av utsläpp av växthusgaser. Eftersom dessa gaser stannar kvar i atmosfären under lång tid menar man att det är mer rättvist att utgå ifrån historiska utsläpp. Ett ackumulerat värde vore därmed lämpligare. Det ligger mycket i detta synsätt. Det långsiktiga målet bör beräknas utifrån det rättvisa miljöutrymmet såsom det beskrivits ovan. Enligt den bästa tillgängliga bedömningen innebär detta en minskning med 85 % till år 2050 med 1990 som basår. Det är positivt att riksdagen fastställt ett nytt, relativt tufft, mål på en minskning med 25 % av växthusgasutsläppen till år 2020. Målet bör dock skärpas. Vi föreslår därför ett medelfristigt mål om 30 % minskning av utsläpp av växthusgaser till 2020 med 1990 som utgångsår. Det antagna kortsiktiga målet om en minskning med 4 % till år 2010 har nåtts flera, men inte alla, år från 2000 och framåt. Det går att göra avsevärt mer med måttliga åtgärder. Med utgångspunkt i det långsiktiga målet är det orimligt lågt att bara minska med 4 % de första 20 åren. Vi anser därför att det kortsiktiga målet bör innebära en minskning om 12 % till genomsnittet av åren 2008–2012 med 1990 som utgångsår. Målen ska nås utan användning av flexibla mekanismer, förutom handel med utsläppsrätter. För att totalmålen ska bli hanterliga och det ska bli tydligt var ansvaret för erforderliga åtgärder ligger bör totalmålen brytas ned i sektorsdelmål. En lämplig sektorsindelning kan vara koldioxidutsläpp inom industri, koldioxidutsläpp från fjärrvärme och elproduktion, transporter, bostäder och övrigt. En ytterligare ”sektor” kan vara övriga växthusgaser. Utgångspunkten kan vara att en proportionell minskning inom alla sektorer ska genomföras. Sektorsdelmål bör sättas för 2010 och 2020 samt ett interpolerat delmål däremellan för 2015.

14. Uppföljning av klimatmålet, punkt 11 (v, mp)

av Wiwi-Anne Johansson (v) och Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om uppföljning av klimatmålet. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:MJ391 yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att uppföljningen av klimatmålet måste bli betydligt bättre i framtiden. Utsläppen av växthusgaser bör mätas kontinuerligt och data sammanställas och offentliggöras varje år. Utsläppsdata ska då också redovisas sektorsvis och jämföras med sektorsmålen. Utsläppsprognoser bör göras regelbundet, och vid behov ska åtgärder för att nå målen föreslås. En proposition avseende 2008 års kontrollstation måste läggas fram för riksdagen år 2008.

15. Utveckling och efterlevnad av miljökvalitetsmålen, punkt 12 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om efterlevnad av miljökvalitetsmålen och målen för ekologisk produktion och konsumtion. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ390 yrkande 47 och avslår motion 2006/07: MJ373.

Ställningstagande

En viktig åtgärd för att nå flera traditionella miljömål och målet Hav i balans är att öka omfattningen av ekologisk odling och djurhållning. Regeringen bör vidta aktiva åtgärder för att de svenska miljömålen samt Sveriges nya mål om ekologisk produktion ska uppnås.

16. Nytt miljökvalitetsmål Begränsad miljöpåverkan i andra länder, punkt 13 (v)

av Wiwi-Anne Johansson (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ett nytt miljökvalitetsmål. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ316 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Sveriges miljöpåverkan i andra länder blir allt större. Utvecklingen går mot att allt fler varor importeras och att en allt mindre andel varor utgörs av inhemsk produktion. Detta gör att Sveriges indirekta miljöpåverkan

genom t.ex. utsläpp och markanvändning i andra länder tilltar. Som exempel kan nämnas import av palmolja och soja. Odlingen av dessa båda grödor tar växande ytor i anspråk, vilket bidrar till skövling av regnskog i Sydostasien och Sydamerika. Soja används framför allt som djurfoder och palmolja som tillsats i livsmedel och som biobränsle. De främsta orsakerna till biotopförstörelse, som t.ex. skogsskövling, är timmeravverkning, jordbruk, boskapsskötsel och anläggning av plantager. Sveriges miljöpåverkan i andra länder handlar också om utsläpp av kemikalier och föroreningar till luft och vatten som sker som en följd av vår konsumtion. Det är således inte tillräckligt att enbart åtgärda de miljöproblem som ryms inom Sveriges gränser. I Miljömålsrådets senaste årliga utvärdering av miljömålen, de Facto 2006, konstateras att en tredjedel av de utsläpp som de svenska hushållen ger upphov till uppstår utanför Sverige i samband med produktion och transport av varor som vi konsumerar. Det bör därför införas ett nytt miljömål med syfte att minska Sveriges miljöpåverkan i andra länder. Givetvis bör det utformas delmål för att nå miljömålet. Delmålen kan bl.a. omfatta den offentliga upphandlingen. Bankers och andra finansiella institutioners roll är också viktig. Svenska företags ansvar bör stärkas. Ett sätt är att skapa bindande överenskommelser med skogs- och livsmedelssektorn. Sverige bör därför verka för att initiera multilaterala förhandlingar för ett internationellt bindande avtal rörande företags ansvar för en globalt hållbar utveckling. Regeringen bör utreda hur företagets ansvar för en hållbar utveckling kan stärkas med konkreta mål och regelbunden uppföljning.

17. Utgångspunkter för miljöpolitiken, punkt 14 (mp)

av Tina Ehn (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 14 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utgångspunkter för miljöpolitiken. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07: MJ382 yrkande 1.

Ställningstagande

Vi anser att utgångspunkten för miljöpolitiken bör vara att verka för rättvisa, både globalt och mellan generationer. Det innebär bl.a. att en långsiktig, ekologiskt hållbar utveckling behövs. Det finns samband mellan miljöbelastning och förbrukning av naturresurser, energi och ekosystemtjänster. Hela världens befolkning kan inte leva på den förbrukningsnivå som vi gör i Sverige och EU. Redan nu överskrider de ekologiska ramarna på område efter område. För att uppnå en ekologiskt hållbar utveckling måste denna förbrukning minska. Förbrukningen måste också fördelas mer

rättvist. Fattiga länder måste få öka sitt välbefinnande. Kopplingen mellan ökad ekonomisk tillväxt och ökad miljöbelastning måste brytas. Vissa forskare menar att det torde gå att få ut upp till fyra, på sikt kanske tio, gånger så mycket nytta ur en viss resurs- eller energiråvara som vi får i dag. En sådan ekoeffektivisering är nödvändig, men den är inte tillräcklig. Vi måste inrikta samhällsutvecklingen på att ta ut effektiviseringsvinster i form av minskad resursförbrukning och miljöbelastning i stället för ökad konsumtion. På sikt kan Sveriges användning av naturresurser, energi och ekosystemtjänster behöva närma sig en sådan nivå att varje land kan ha en lika stor genomsnittlig förbrukning per person, utan att de ekologiska ramarna överskrids. Våra val och vår livsstil i dag får inte omöjliggöra för andra att göra andra val eller prioriteringar. Riksdagen har också antagit målet att till nästa generation ha löst de stora miljöproblemen. Samtidigt har det svenska miljömålsarbetet saknat en dimension eller ett mål om att miljöbelastningen i andra länder av våra produktions- och konsumtionsmönster måste minska. Miljöpolitiken måste integreras i alla andra politikområden och dessutom få en överordnad roll. Detta har Sverige drivit inom EU, men haft svårt att genomföra på hemmaplan. Ett steg i rätt riktning är att kräva att alla utredningar bör beskriva konsekvenser av sina förslag för möjligheterna att uppfylla miljömålen.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07:T357 av Peter Pedersen m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige i internationella sammanhang aktivt bör agera både i EU och FN för att den internationella luftfartens klimatpåverkan inkluderas i den internationella klimatkonventionen efter 2012.

2006/07: MJ266 av Lars Ohly m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det är av synnerligen stor vikt att regeringen inte antar nya klimatpolitiska mål som är lägre än de som antagits av riksdagen genom propositionen Nationell klimatpolitik i global samverkan (2005/06:172), eller vidtar sådana åtgärder att de svenska utsläppen av växthusgaser ökar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör vara drivande inom EU för uppfyllandet och förstärkandet av Kyotoprotokollet samt för att USA ska ansluta sig till det internationella klimatsamarbetet.
47. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige ska vara drivande för att taket för antalet utsläppsrätter successivt sänks inom EU:s handelssystem.
48. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige aktivt bör driva frågan om auktionering inom EU:s handelssystem.
52. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör återkomma med ett samlat förslag med konkreta åtgärder som syftar till att minska jordbrukets utsläpp av växthusgaser.

2006/07: MJ279 av Anne-Marie Pålsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett avräkningsmål ska ersätta det nuvarande klimatmålet.

2006/07: MJ316 av Wiwi-Anne Johansson m.fl. (v):

1. Riksdagen begär att regeringen återkommer med ett konkret förslag på ett nytt miljömål, Begränsad miljöpåverkan i andra länder.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen bör verka för att initiera multilaterala förhandlingar för ett internationellt bindande avtal rörande företags ansvar för en globalt hållbar utveckling samt utreda hur företagens ansvar för en hållbar utveckling kan stärkas med konkreta mål och regelbunden uppföljning.

2006/07: MJ348 av Michael Hagberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att Sverige ska ha brutit beroendet av fossila bränslen till 2020.

2006/07: MJ373 av Emma Henriksson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utveckling av miljö kvalitetsmålen.

2006/07: MJ376 av Karin Åström och Lars U Granberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om möjligheten att i större utsträckning binda koldioxid i s.k. kolsänkor.

2006/07: MJ380 av Anders Ygeman m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de svenska klimatmålen ligger fast och vidareutvecklas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sektorsvisa inriktningsmål för klimatpolitiken.

2006/07: MJ382 av Tina Ehn m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utgångspunkter för miljöpolitiken.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om EU som förevändning för passivitet.

2006/07: MJ385 av Sinikka Bohlin och Per Svedberg (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om torvens roll i systemet med utsläppsrätter.

2006/07: MJ390 av Lars Ohly m.fl. (v):

32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige inom Kyotoavtalet bör agera för ett höjt internationellt klimatmål i enlighet med det svenska klimatmålet.

47. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att regeringen med aktiva åtgärder bör agera för att
de svenska miljömålen samt Sveriges nya mål om ekologisk produk-
tion uppnås.

2006/07: MJ391 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ett långsiktigt mål om 85 % minskning av utsläpp
av växthusgaser till 2050 med 1990 som utgångsår, utan använd-
ning av flexibla mekanismer förutom handel med utsläppsrätter.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ett kortsiktigt mål om 12 % minskning av utsläpp
av växthusgaser till genomsnittet av åren 2008–2012 med 1990
som utgångsår, utan användning av flexibla mekanismer.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om ett medelfristigt mål om 30 % minskning av utsläpp
av växthusgaser till 2020 med 1990 som utgångsår, utan använd-
ning av flexibla mekanismer förutom handel med utsläppsrätter.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att minskningsmålen ska delas upp i sektorsdelmål
för att tydliggöra var minskningarna ska ske och att sektorsdelmål
bör sättas för 2010 och 2020 samt ett delmål däremellan för 2015.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om årlig uppföljning av det nationella målet och regel-
bundna utsläppsprognoser.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om F-gaser.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att den tredje fördelningsplanen, som börjar gälla
från år 2013, bör bli mycket restriktiv, särskilt vad gäller el och
fjärrvärme.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att Naturvårdsverket bör få i uppdrag att tillsam-
mans med Jordbruksverket föreslå konkreta åtgärder för att minska
jordbrukets användning av fossila bränslen.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om behovet av en utredning om minskningar av andra
drivhusgaser än koldioxid inom jordbrukssektorn.
48. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om klimattullar.
49. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i moti-
onen anförs om att en utvärdering bör göras av CDM och andra sätt
att bidra till minskade klimatutsläpp i utvecklingsländerna.

50. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att svenska miljöorganisationer ska få delta i beredningen av beslut om godkännande av CDM-projekt där Sverige är investerarland.
51. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Sveriges framtida förhållningssätt till CDM.

2006/07: MJ394 av Kurt Kvarnström och Peter Hultqvist (båda s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om torvens roll i systemet med utsläppsrätter.